



## **Investering i en forstærket indsats til udsatte ledige tjener sig mange gange hjem**

Beskæftigelsesområdet, har gennem en årrække været præget af store reformer. De har krævet en stor omstilling og kostet mange ressourcer at implementere. Med refusionsreformen er kommunernes udgifter til forsørgelsesydelse steget, men med et arbejdsmarked i vækst er det i højere grad muligt at hjælpe arbejdsløse borgere i arbejde. Flere kommuner udnytter det og er nu begyndt at investere i beskæftigelsesindsatsen. De kan se, at det flytter borgerne i retningen af arbejdsmarkedet, så de både kan skabe store besparelser på forsørgelsesydelse og tilbyde lokale arbejdspladser kvalificeret arbejdskraft.

DS mener, at det er en udvikling med store muligheder. Men man skal være klar over, at hvis man skal flytte en stor gruppe borgere ud af kontanthjælpssystemet, så kræver det investering, vedholdenhed og mulighed for alternative løsninger.

*Peter*

*Peter har været på kontanthjælp i 10 år, han har ikke nogen uddannelse og lider både af helbreds- og misbrugsproblemer. Han vil gerne have et arbejde, men det er bare ikke lykkedes. Peter har været i mere end 10 virksomhedspraktikker forskellige steder, der er bare aldrig kommet noget ud af det. Nogle gange har han ikke kunnet holde til det, andre gange er praktikken udløbet, uden at der har været opfølgning på den.*

*Peter kan egentlig godt lade være med at drikke, når han har noget at stå op til, men når der bliver for meget tid, falder han tilbage i det gamle mønster. Peter har i nogle perioder oplevet en meget aktiv indsats fra jobcenteret og i andre perioder har han ikke hørt fra dem i længere tid. Han har ikke nogen fast sagsbehandler der og føler, at de starter forfra hver gang, han møder. Derfor tror han ikke længere, at det er muligt at komme i arbejde. Herudover har Peter i perioder også kontakt med misbrugsenheden og sundhedssystemet, som han opsøger når smerterne i knæene bliver for uudholdelige.*

**Hvad er vigtigt for at opnå resultater?**



Dansk Socialrådgiverforening kan konstatere, at når man tilbyder borgere med problemer ud over ledighed en tæt, individuel og koordineret opfølgning med én koordinerende sagsbehandler, med én plan på tværs af de forskellige forvaltninger<sup>1</sup> og med tilstrækkelige tilbud, som er skræddersyet til borgeren, så sker der noget.

Det kræver i de fleste kommuner en *nedsættelse af antallet af sager per sagsbehandler*. Socialrådgiverne har i mange kommuner i dag ansvaret for op til 100 sager med aktivitetsparate borgere. I enkelte kommuner er tallet over 200 sager pr sagsbehandler<sup>2</sup>. Det er umuligt at sikre en koordineret, helhedsorienteret og kontinuerlig indsats for så mange borgere, og det er en vigtig del af forklaringen på, at der ikke sker fremdrift i sagerne, og at borgerne kan hænge mange år på kontanthjælp. En tæt, individuel og koordineret opfølgning er afgørende, når der f.eks. er kommet gang i en virksomhedspraktik og der er udsigt til løntilskud eller ordinært arbejde. For hvis det glipper, så mister borgeren troen på, at det kan lade sig gøre.

Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal<sup>3</sup> på kontanthjælpsområdet er på baggrund af undersøgelser blandt socialrådgiverne på området fastsat til ca. 35 - 50 unge ledige borgere pr. socialrådgiver og ca. 40 - 55 voksne ledige borgere pr. socialrådgiver.

Ud over et passende antal sager er det vigtigt, at *indsatsen koordineres på tværs af Beskæftigelses- og social- og sundhedsområdet, og at der er relevante og tilstrækkelige tilbud*. Der skal være en forpligtelse i alle forvaltningen til at indgå i et koordineret arbejde om borgere og at tilbyde en vifte af gode indsatser. Der skal også være tilbud, der modsvarer de udfordringer, den enkelte har i forhold til en tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Flere indsatser skal muligvis i gang parallelt, eller de skal igangsættes efter hinanden. Det må koordineringen mellem de forskellige forvaltninger afklare i samarbejde med borgerne.

Sidst men ikke mindst er det vigtigt at *borgeren er inddraget* og kun har *én plan* at forholde sig til, så det er let at skabe sig overblik over de aftalte indsatser og mål. Borgeren ved oftest bedst, hvad der skal til for at komme nærmere arbejdsmarkedet, og hvis indsatsen skal give mening for borgerne, så er det vigtigt med tid til ordentlig inddragelse af dem.

*Peter, med DS' anbefalinger*

---

<sup>1</sup> Forskning som understøtte dette er bl.a. Beskæftigelsesindikatorprojektet og evt. empowermentprojektet – hvis vi må henvise hertil – der er fem hypoteser om progression, som er ret interessante.

<sup>2</sup> <http://www.socialraadgiverne.dk/Files/Filer/06-FagPolitik/Sagstal/2016-DS-UndersoegelseSagstalBeskaeftigelsesomraadet.pdf>

<sup>3</sup> [www.socialraadgiverne.dk/sagstal](http://www.socialraadgiverne.dk/sagstal).



*Peter skal, så vidt det er muligt, mødes af den samme socialrådgiver, hver gang han møder i jobcenteret, han skal opleve at det er muligt at komme i kontakt med denne, og at vedkommende følger tæt op på de aftaler, der er indgået.*

*Peter lægger i samarbejde med socialrådgiveren og de andre forvaltningen en samlet plan. I denne plan skal de forskellige indsatser koordineres, så de giver mening for Peter og skaber fremdrift. I hans tilfælde kan det være vigtigt at være i gang med en aktiv indsats – f.eks. virksomhedspraktik - samtidig med, at han trapper ud af sit misbrug i samarbejde med misbrugsenheden, og at han herudover har mulighed for at møde hos lægen til kontrol af knæ og til evt. genoptræning, hvis der er behov for det. Der skal løbende følges op på, hvordan det går med virksomhedspraktikken, hvordan Peter styrker og udfordringer er, og hvad der kan gøres i forhold til udfordringerne. Samtidig skal man finde ud af, hvordan virksomhedspraktikken kan blive til ordinære timer på samme virksomhed eller måske et andet sted. Peter skal fastholdes i en løbende progression henimod at komme i ordinært arbejde.*

### **Hjørring kommune som case**

Hjørring kommune er et godt eksempel på en kommune, der har investeret i beskæftigelses-indsatsen. Den har investeret i både sagsbehandling og kvalificerede tilbud.

Hjørring har andet år i projektet investeret 28,7 mio. og sparet 47,3 - en netto-besparelse på 17,3 mio.

Hjørring har ansat flere sagsbehandlere og nedbragt det antal sager, den enkelte sagsbehandler skal håndtere. Dermed har man sikret, at der er tid til at arbejde individuelt og koordineret med den enkelte borger. Samtidig har de sørget for kvalitetsprægede tilbud inden for både social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet, som borgerne kan visiteres til. Fx har man investeret i mentorordninger og en styrket kommunal fysioterapi.

#### *Sagsbehandlerens vilkår i Hjørring:*

- Sygedagpenge: Før 40 sager per medarbejder, nu 32 – 35 sager
- Kontanthjælp: Før 70 - 80 sager per medarbejder, nu 35 - 40 sager

#### *Udviklingen i ledige kontanthjælpsmodtagere i Hjørring:*

<b>Over 30 år:</b>	På kontanthjælp i alt	Jobparate	Aktivitetsparate
Juni 2014	878	212	666
Juni 2015	786	241	545
Ult. okt. 2016	680	245	435



<b>Under 30 år:</b>	På kontanthjælp i alt	Uddannelsesparate	Aktivitetsparate
Juni 2014	560	296	264
Juni 2015	517	304	213
Ult. okt. 2016	335	200	135

Et af redskaberne i Hjørring er, at borgerne møder et tværfagligt team med psykolog, fysioterapeut og sygeplejerske. De gennemfører hver en screeningssamtale på en halv time (3x30 min.)

Hver fagperson udarbejder et notat med faglig analyse og vurdering af:

- Begrænsning i funktion og betydningen af det for deltagelse og aktivitet ift. job/uddannelse (diagnose er ikke afgørende)
- Bud på relevant indsats, der mindsker eller fjerner begrænsninger

*Økonomien i Hjørrings investering (besparelser på forsørgelsesudgifter):*

Oprindelig forventning i budget 2016:	-7,3 mio.
Forventet regnskab 2016 (ved ØK3):	-17,3 mio.
Forventning budget 2017:	-31,2 mio.
Forventning budget 2018:	-66,2 mio.
Forventning budget 2019:	-87,8 mio.

### **Aabenraa kommune som case:**

Aabenraa har afsat 68 mio. til at støtte den lokale beskæftigelsesindsats fra 2016 til 2018. Der er i alt ansat 14 nye sagsbehandlere og konsulenter til at opfylde målsætningerne for KIK-projektet (Kommunal Investeringsstrategi for aktivitetsparate Kontanthjælpsmodtagere):

1. *Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere skal halveres på tre år.*

Det er sket allerede efter det første år. I 2016 ved projektets start var der 1.008 aktivitetsparate. Medio januar 2017 er tallet mere end halveret til 499.

2. *50 % af flygtninge, der placeres i Aabenraa, skal være selvforsørgende efter integrationsperioden.*

Målsætningen er mere end opfyldt for de nye borgere, der kom til Aabenraa Kommune i 2013. 60 % er i dag selvforsørgende, og tendensen fortsætter for dem, der er kommet efter 2013. Af de nye borgere fra 2014 er 43 % i dag selvforsørgende, og tallet er 37 % for de, der kom i 2015.

*Tallene fra 1-1-2016 indtil 31-10-2016 for KIK projektet:*

Sparet på kontanthjælp	37,7 mio. kroner
------------------------	------------------



Forsørgelsesudgifter	-18,1 mio. Kroner
Udgifter til løn, adm. mm.	-9,7 mio. kroner
Nettobesparelse	9,9 mio. Kroner